

Charakteristika nepovinného předmětu náboženství

(římskokatolického)

Název vyučovacího předmětu: náboženství

Charakteristika vyučovacího předmětu :

- Předmět náboženství rozvíjí a podporuje základní předpoklady křesťanského životního postoje a jednání. Umožňuje přístup k biblickému poselství, ke křesťanské tradici, seznamuje s křesťanským způsobem života a pomáhá při hledání základních lidských hodnot a orientaci v tomto světě.
- Předmět je nepovinný a je nabízen žákům všech ročníků na prvním i druhém stupni. Podle počtu přihlášených žáků se dělí na skupiny. Vyučování má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Římsko-katolické náboženství je vyučováno podle platných předpisů římskokatolické církve.

Vzdělávací obsah:

- Vzdelávací obsah vyučovacího předmětu zpracovává učitel náboženství podle platných osnov vydaných Českou biskupskou konferencí v roce 2004 nebo osnov schválených diecézním biskupem a podle Kompendia katechismu katolické církve, vydaného Karmelitánským nakladatelstvím v Kostelním Vydří v roce 2006.

Náboženská výchova rozšiřuje a obohacuje kompetence:

1. V kompetencích k učení žák:

- rozumí křesťanským symbolům, se kterými se setkává v kultuře a umění
- získá komplexnější pohled na úlohu náboženství v historii národa

2. V kompetencích k řešení problémů žák:

- využívá získané vědomosti k vytváření osobního hodnotového systému i v transcendentní rovině a je schopen své názory obhájit,
- vnímá situace v oblasti kulturně-historických památek a kriticky zpracovává informace o řešení konkrétních problémů

3. V kompetenci komunikativní žák:

- je ohleduplný k názorům druhých, jeho argumenty nejsou ovlivněny předsudky, ale vychází ze získaných vědomostí, v dialogu se projevuje kultivovaně s vědomím, že před Bohem jsou si všichni rovni
- orientuje se v biblických textech podle jejich literárních druhů, rozlišuje v náboženské literatuře mýty od historicky doložených textů

4. V kompetencích sociálních a personálních žák:

- vnímá svou sounáležitost s druhými na základě generačních, náboženských, kulturních a národnostních vazeb
- aktivně se podílí na vytváření pozitivních vztahů v rodině a společenstvích (škola i mimoškolní aktivity) s přihlédnutím ke svým možnostem a limitům

5. V kompetencích občanských žák:

- uvědomuje si, že pro fungování lidské společnosti je nezbytným předpokladem dodržování práva svobodně projevovat své náboženství nebo víru stejně jako dodržování lidských práv, jak je uvedeno v „Listině základních lidských práv a svobod“
- respektuje náboženské, kulturní a národnostní odlišnosti jiných národů, se kterými se v rámci migrace setkává, rozlišuje obsah pojmů imigrace a asimilace.

6. V kompetencích pracovních žák:

- je schopen využívat svých znalostí, vědomostí a schopností k zapojení do pracovního procesu s vědomím, že hodnota lidské práce není měřitelná pouze výkonem

- poznává, že společnost ve svých podnikatelských záměrech musí s ohledem na lidskou solidaritu dávat pracovní příležitosti i fyzicky nebo mentálně postiženým lidem s přihlédnutím k jejich možnostem a limitům

Předmět obsahuje vybrané tematické okruhy těchto průřezových témat:

1. Osobnostní a sociální výchova

1.1 Náboženská výchova z hlediska osobnostní a sociální výchovy

Z hlediska osobnostní a sociální výchovy hraje náboženská výchova důležitou roli. V charakteristice průřezového tématu osobnostní a sociální výchova se říká: Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Tento cíl není možné splnit bez otázek po smyslu života, jeho naplnění, transcendenci atd.

1.2 Náboženská výchova přispívá k rozvoji osobnosti žáka

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností:

- učí uvědomovat si sama sebe jako jedinečnou a neopakovatelnou bytost
- vede k reflexi svého jednání
- napomáhá v hledání smyslu života
- prostřednictvím obřadů a symbolů působí jako harmonizační faktor duševního zdraví.

V oblasti postojů a hodnot:

- vychovává k dodržování mravních a etických norem
- pomáhá utvářet osobní identitu
- motivuje k naplňování hodnot tzv. „vyššího principu“

2. Výchova demokratického občana

2.1 Náboženská výchova z hlediska výchovy demokratického občana

Náboženská výchova přispívá k tomu, aby se člověk mohl orientovat ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti a aby mohl zachovat a rozvíjet svou lidskou důstojnost, respekt k druhým s ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

2.2 Náboženská výchova přispívá k výchově demokratického občana

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností :

- učí zachovávat mravní a etické normy jako předpoklad pro fungování demokratické společnosti
- vychovává k uvědomování si osobní odpovědnosti za své jednání
- vede k uplatňování ideálů solidarity a lásky k bližnímu

V oblasti postojů a hodnot:

- motivuje k postojí tolerance vůči druhým
- vychovává k uvědomování si hodnoty každého lidského života ve všech jeho fázích
- vede k participaci na životě společnosti v oblasti solidarity a altruismu

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

3.1 Náboženská výchova z hlediska výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí, se dva

tisíce let formovaly v křesťanském prostředí.

3.2 Náboženská výchova přispívá k rozvoji myšlení v evropských a globálních souvislostech

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností:

- prohlubuje vědomosti o souvislostech a kontinuitě dvoutisíciletých křesťanských dějin Evropy
- učí kritickému srovnání evropské kultury s kulturami ostatních světadílů
- vede k poznání životních osudů významných křesťanských osobností a iniciuje zájem - osobní vzory

V oblasti postojů a hodnot:

- pomáhá překonávat předsudky
- kultivuje vztah sekularizované společnosti k náboženským tématům
- podporuje pozitivní postoj k tradičním křesťanským hodnotám

4. Multikulturní výchova

4.1 Náboženská výchova z hlediska multikulturní výchovy

Náboženská výchova přispívá k tomu, aby multikulturní výchova, která zprostředkovává poznání vlastního zakotvení a porozumění odlišným kulturám, rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti, byla zasazena do křesťanského kontextu. Aby si žáci osvojili kompetenci myšlení a orientaci v křesťanských souvislostech.

4.2 Náboženská výchova přispívá k multikulturní výchově

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností:

- prohlubuje všeobecné znalosti z oblasti světových náboženství
- učí tolerantnosti k jiným náboženským skupinám a tím také k jiným skupinám etnickým a kulturním
- umožňuje rozšíření znalosti multikulturní terminologie: církev, řeholní život, misie atd.

V oblasti postojů a hodnot:

- učí vnímat odlišnosti náboženských, etnických a kulturních skupin jako obohacující faktor
- na základě křesťanského učení o lásce k bližnímu pomáhá uvědomovat si neslučitelnost jakékoliv diskriminace s principy moderní společnosti, vede k angažovanosti v oblasti lidských práv

5. Environmentální výchova

5.1 Náboženská výchova z hlediska environmentální výchovy

Náboženská výchova je předpokladem k porozumění problémům, kterými se zabývá environmentální výchova. To znamená, že vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, protože zaměřuje jeho pozornost k otázkám existence člověka i světa.

5.2 Náboženská výchova podporuje environmentální výchovu

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností:

- zasazením do kontextu světa stvoření ukazuje přírodu jako jedinečnou a neopakovatelnou a vede tím ke schopnosti žasnout nad jejím uskupením
- svým eschatologickým učením pomáhá uvědomovat si nadčasové souvislosti mezi jednáním člověka a stavem životního prostředí

- pomáhá uvědomovat si mravní a etické hranice v oblasti výzkumu a rozvoji věd

V oblasti postojů a hodnot:

- poukazem na nezměrnost stvoření a neopakovatelnost lidství vymezuje předpoklady k utvoření pravdivé a úplné představy o velikosti lidského bytí

6. Mediální výchova

6.1 Náboženská výchova z hlediska mediální výchovy

Náboženská výchova se stává mostem mezi prostým osvojením základní mediální gramotnosti, práce s médii, snahou vybavit žáka schopností orientovat se v medializovaných obsazích a umět volit odpovídající médium pro naplnění nejrůznějších potřeb - od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času tím, že přispěje k odlišení virtuálního světa od světa, ve kterém žijeme.

6.2 Náboženská výchova přispívá k mediální výchově:

V oblasti vědomostí, dovedností, schopností:

- naznačuje i jiné rozměry komunikace než mediální
- rozvíjí komunikační schopnosti pro vedení dialogu v pluralitní společnosti s odkazem na úctu k partnerovi, se kterým je dialog veden
- pomáhá rozvíjet analytický přístup k obsahu mediálních informací a obohacuje jeho prostor o mravní rozměr
- vede ke schopnosti rozeznávat platnost a význam argumentace ve veřejném projevu

V oblasti postojů a hodnot:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům, předsudkům a zjednodušujícím úsudkům v mediálních projevech o náboženských hodnotách
- napomáhá uvědomění si vlastní odpovědnosti za způsob komunikace a vytváří základy pro pochopení spravedlnosti a mravnosti v mediální komunikaci
- učí formulovat vlastní názor a kriticky hodnotit obsahy mediálních zpráv